

Vážené kolegyně a vážení kolegové,

geniální stavitel Daidalos postavil králi Minóovi labyrint a pak sestrojil křídla, aby mohl z Kréty uprchnout. Odletěl spolu se svým synem Ikarem. Svobodou opojený Ikarus letěl výš a výš, varování otce nechtěl slyšet, až v žáru slunce roztál vosk v konstrukci jeho křídel a mladík se zřítil do Egejského moře. Na tomto místě vznikl ostrov Ikarie. Mýtus varuje před nerozvážnou mladickou touhou po výšinách, říká nám, že je třeba mladým přistříhnout křídla. To je poněkud archaický pohled na věc, dnes křídla nestříháme, lety do výšek a dalek podporujeme, i když pád do hlubin je možný teď stejně jako tehdy. Není to však jediný mýtus, který se k ostrovu Ikarie váže. Nedávno jsem v novém českém společenském měsíčníku četl článek o pozoruhodné dlouhověkosti ikarijských mužů (o ženách není v článku řeč). Kauzální souvislost dlouhověkosti se způsobem života je podle článku, ilustrovaného záběry z krásného středomořského ostrova, nepochybná. Pozdě vstávají, nikam se nehoní, jedí a pijí co si vypěstují sami nebo sousedé, odpoledne tráví klábosením v kavárně... Olivový olej, ryby, víno, klídek a pohoda.

Rádi cestujeme po řeckých ostrovech s batohy na zádech. Pořídíme si letenku tam a zpátky, na ostrově si půjčíme čtyřkolku, když objedeme vesničky, kláštery, pláže, někdy i vinné sklípky, zjišťujeme v přístavu, kam nás odveze další loď. Navštívíme tak tři, pět, jednou i sedm ostrovů, o některých jsme dříve ani neslyšeli. Jednou jsme tak vystoupili z lodě na Ikarii. Ostrov je krásný, turistů nemnoho – díky málo rozvinuté infrastruktuře. Většina silnic je prašných (a to pořádně). Skutečně, tempo na ostrově je pomalé, klídek a pohoda, víno, ryby, olej; chleba dovezou před polednem, zeleninu jak kdy. Všude vraky aut, někdy kolem nich muži v montérkách, ale většinou vypadají, že je nikdo neodklidil. Ostrov je politicky stabilní – od konce vojenské diktatury v polovině sedmdesátých let zde vládnou komunisté. Ve společenském týdeníku nebyla zmíněna možnost, že za dlouhověkostí mužů je dlouhá místní vláda komunistické strany. Pokud se vám zdá tato konstrukce nesmyslná, dovoluji si poznamenat, že je stejně evidence based jako tvrzení, že příčinou dlouhého života je lenost a dieta. Přesto si umím představit, že dlouhověkost na ostrově s politikou souvisí. Ostrov sloužil jako vězení a místo vyhnanství pro komunisty, poražené v krvavé občanské válce ve druhé polovině čtyřicátých let. Část vyhnanců se na ostrově usadila. Rád bych věděl, kolik z dnes velmi starých mužů přežilo těžké věznění třeba proto, že byli odolnější než jiní. Tahle konstrukce ovšem také není evidence based.

Pokud si vážení čtenáři přejí dožít vysokého věku, přeji jim, aby se jim to zdařilo, a to i při životě velmi aktivním, což při našem povolání musíme, ať chceme nebo ne.

prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc. – předseda redakční rady

prof. MUDr. Ivan Rektor, CSc.

1. neurologická klinika LF MU a FN u sv. Anny
Pekařská 53, 656 91 Brno
rektor@fnusa.cz

